

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Elisa Eesti AS

registrikood: 10178070

**tänava/talu nimi, Sõpruse pst 145
maja ja korteri number:**

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 13417

telefon: +372 6811963

faks: +372 6811961

e-posti aadress: elisa@elisa.ee

veebilehe aadress: www.elisa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Kasumiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	15
Lisa 5 Muud nõuded	16
Lisa 6 Varud	16
Lisa 7 Materiaalsed põhivarad	17
Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad	18
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	19
Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	19
Lisa 11 Aktsiakapital	20
Lisa 12 Müügitulu	20
Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused	20
Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 15 Tööjõukulud	21
Lisa 16 Kasutusrent	21
Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 18 Sihtfinantseerimine	22
Lisa 19 Seotud osapooled	22
Aruande allkirjad	25
Vandeauditori aruanne	26

Tegevusaruanne 2017

Majandustegevus

Elisa Eesti AS on Elisa OYJ kontserni osa ning turuliider Eestis telekomiteenustes erakliendi ja kõnekaardi segmendis. 2017. aasta lõpus oli Elisal kliente 672 516. Elisa Eesti peab tegevusaruandes kliendibaasi üle arvestust Eesti Konkurentsiameti poolt kehtestatud põhimõtete järgi, sest see tagab adekvaatse võrdluse teiste Eesti mobiilsideoperaatoritega. Elisa käive ulatus 2017. aastal 103,6 miljoni ning 2016. aastal 99,3 miljoni euroni. Aastaga kasvas Elisa käive 4,3% protsendi võrra. Elisa ärikasum enne kulumit ehk EBITDA oli 2017. aastal 31,1% ehk 32,2 miljonit eurot ning 2016. aastal 32,1% ehk 31,8 miljonit eurot.

Aasta 2017 oli ettevõttele väga edukas. Elisa heade tulemuste võtmeks on ettevõtte strateegiliselt õiged valikud. Kliendile on kõneside kõrval üha olulisema väärtusega mobiilse interneti teenus. Elisa pakubki mobiilset andmeside kaasaegseimal 4G LTE võrgul ning seda üle kogu Eesti. Elisa eesmärk on tagada igale kliendile positiivne teenuse kasutuskogemus.

Elisa Eesti AS pakub ühise brändi Elisa alt klientidele mobiilside, interneti püsiühendust, lugemiselamusi Elisa Raamatus, Google Play maksevõimekust, m-id teenust ning seda kogu riigis.

Elisa teenuseid saab kasutada nii kodus, kontoris kui ka liikvel olles. Elisa mobiilsidevõrgu levialas elab 99% Eesti elanikkonnast ja levialaga on kaetud 99% Eesti territooriumist. 2017. aastal jätkas Elisa kiire mobiilse interneti 4G leviala laiendamist ja tihendamist. Eelmise aasta lõpuks oli Elisa 4G võrguga katnud 98% Eesti territooriumist ning 98% Eesti elanikkonnast.

Müügi- ja teeninduskanalid

2017. aastal jätkas Elisa Eesti AS müügi- ning teenindusprotsesside parendamist, mille eesmärk on parima teeninduskvaliteedi pakkumine hea asukohaga esindustes üle vabariigi. Elisa 20 kaasaegses esinduses teenindatakse kõiki Elisa kliente ning eksponeeritakse kõne- ja nutitelefonide, tahvelarvutite ja lisatarvikute laia valikut. Veebikeskkonnas on müügil lisaks eelnevale ka televiisorid, droonid ja GoProd.

Levialad

Kui üle-eelneval aastal täienes Elisa mobiilsidevõrk pea pooltuhande uue ja moderniseeritud tugijaama võrra, siis 2017. aastal lisandus neid võrreldes mullusega veel sajakonna võrra enam. Elisa lähtub uute tugijaamade paigaldamisel ja võrgu tihendamisel klientidele olulistest kohtadest, nende igapäevastest liikumismarsruutidest ning tõmbekeskustest. Samas aga on märgatav osa investeringutest liikunud ka hõredamalt asustatud piirkondadesse, et sealgi oleks tagatud kvaliteetne teenus ning võimalused ajaga sammu käia – olgu jutt siis lihtsalt teenuskvaliteedi paranemisest või uute tehnoloogiate ja lisanduvatest teenuste kasutuselevõtmisest.

Mullu jätkas Elisa kogu Eestis ülitiheda mobiilse interneti võrgu ehitustöödega. 2016. aasta lõpus alanud tööde jätkuna lisas Elisa 2017. aasta esimestel kuudel Tallinnas ja Harjumaal enam kui 200 tugijaamale teise või kolmanda sageduskihi, mis lubab klientidel kasutada kuni kolm korda kiiremat interneti.

Tartumaal, Tartu linnas, Peipsi ääres, Pärnumaal, Pärnu linnas ning Harjumaal ümbruses moderniseeriti kokku 222 tugijaama, muuhulgas lisati teine sageduskiht enamusele Tartu ja Pärnu tugijaamadest. Arendustööde käigus muutus 4G võrk Tartumaal, Pärnumaal ja Peipsiäärsel alal enam kui viiendiku võrra tihedamaks.

Aasta lõpus tegi Elisa võrgu tihendamise lisatöid lisaks veel kokku 31-s tugijaamas Läänemaal ning Raplamaa ja Harjumaal piirialadel, et muuta oma klientidele selles piirkonnas veelgi paremaks nii kõnelevi kui ka mobiilse interneti teenuskvaliteet.

Elisa rajas aasta jooksul täiendavalt erinevates asukohtades üle Eesti 60 täiesti uut 3G ja 4G tugijaama ning lisas leviala tihendamiseks 75 täiendavat 4G tugijaama.

Elisa 4G internet katab täna 98% Eesti territooriumist ning võimaldab lisaks kvaliteetsele välilevile kasutada ka parimat levi siseruumides.

Roaming

Elisa kliendid said roamingteenuseid kasutada kokku 209 erinevas sihtkohas. 2017. aasta lõpuks pakkus Elisa andmeside roamingteenust 189 sihtkohas, tänu 415 roamingpartnerile. LTE ehk 4G roamingteenust kasutasid Elisa kliendid 64 riigis ja seda tänu 106 roamingpartnerile. Elisa kõnekaardi klientidel oli kasutada 232 roamingvõrku ja seda 120 erinevas riigis. Elisa ise võõrustab 201 riigi 477 operaatori kliente, neist 116 operaatori klientidele pakub Elisa ka LTE ehk 4G teenust.

Uued Elisa teenused ja tooted aastal 2017

Elisa lõi esimesena võimaluse Euroopas reisides rääkida nagu kodus. Eelmisel aastal jõustunud Euroopa Liidu rändlustasude regulatsiooniga saab eraklient võimaluse rääkida kõikides euroliidu riikides oma paketiga ilma lisatasuta iga kuu 30 ja äriklient 60 minutit.

Mobiilse interneti ja muude lisateenuste tarbimiseks lõi Elisa lisaks olemasolevate pakettidele neli erinevat lahendust Euroopa Liidu riikides roamingu kasutamiseks.

Mullu kolmanda kvartali algul tõi Elisa koostöös startup Canesega turule uue lemmikloomaa äpi, mis aitab kiirelt üles leida kaotsi läinud lemmiku saates automaatteavitusi juhul, kui ta on omaniku poolt määratud piirkonnast lahkunud. Uus äpp Elisa Lemmikloom on ettevõtte esimene eraklienditeenus asjade interneti ehk IoT valdkonnas. Tegemist on väikesel jälgimisseadmel ja nutitelefonil tugineva teenusega, mis kasutab mobiilset interneti looma rihma või trakside külge asetatud seadme asukoha tuvastamiseks. Kasutaja saab lemmikloomarakenduses ise määratleda, millises geograafilises asukohas loom täpselt viibima peaks, olgu selleks näiteks aed või koduterritoorium. Juhul, kui loom sellest piirkonnast väljub, saabub omanikule teavitus.

Sügisel laiendas Elisa lugemiseks pakutatavat lektüüri digiajakirjade näol. Elisa Raamatu kuutasulisse teenusesse lisandus 9 Ajakirjade Kirjastuse loetuimat ajakirja: Anne ja Stiil, Pere ja Kodu, Kroonika, Eesti Naine, Tervis Pluss, Kodukiri, Oma Maitse, Naisteleht ja Kalale. Käesolev lahendus loodi koostöös Ajakirjade Kirjastuse ja Eesti Digiraamatute Keskusega.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 20,7 miljonit eurot. Elisa soetas ka 2600 FDD ja TDD sageduslitsentse, mis on investeering olemasoleva 4G ja tuleviku tehnoloogia 5G tarbeks klientidele parema kasutuskogemuse tagamiseks. Põhiline fookus oli aga 2017. aastal 3G ja 4G leviala tihendamisel ja teenuskvaliteedi tõstmisel mobiilvõrgus.

Peamised finantssuhtarvud

	2017	2016
Müügitulu (tuh eur)	103 616	99 333
Tulu kasv	4,30%	4,20%
Puhaskasum (tuh eur)	25 502	25 760
Kasumi kasv	-1%	13%
Puhasrentaablus	25%	26%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	9,7	16,5
ROA	10%	12%
ROE	11%	12%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Tulu kasv (%) = (müügitulu 2017 – müügitulu 2016) / müügitulu 2016 * 100
- Kasumi kasv (%) = (puhaskasum 2017 – puhaskasum 2016) / puhaskasum 2016 * 100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused
- ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku * 100

Strateegia ja tegevusmudel

Elisa Eesti strateegia tuleneb emaaettevõtte strateegiast ja järgib samu suundasid ning püstitatud eesmärgesid.

Elisa tegevusmudel põhineb kahel üksusel, erakliendi- ja ärikliendiüksusel, mida toetavad tehnoloogia valdkond ja tugifunktsioonid. Elisa on oma põhiväärtustelt kliendikeskne, vastutustundlik, tulemuslik, uuenev ja suunatud koostööle. Elisa eesmärk on olla digitaalteenuste rahvusvaheliselt tunnustatud pakkuja ja esmaklassilise kvaliteediga kaubamärk.

Ühiskondlik tegevus

Elisa ühiskondlik vastutus tugineb meie strateegiale ja põhiväärtustele, milleks on kliendikesksus, vastutustunne, tulemuslikkus, uuenevus ning koostöö. Olulisemad valdkonnad, millesse ettevõtte panustab on klientide ja töötajate rahulolu ning ühiskonna areng.

Elisa lähtub sponsorluspartnereid valides perspektiivikatest ja edumeelsetest koostöövõimalustest, olgu selleks siis kaugtöö või noorte hariduse ja töövõimaluste edendamine, teenuspõhine koostöö või spordi toetamine. Toetustes ongi meil kolm peamist suunda teenuspõhine koostöö, seejärel kaugtöö ning spordi edendamine.

Teenuspõhistest projektidest oli Elisa aastal 2017 filmifestivali PÖFF suurtoetaja. PÖFF-iga on Elisa partner elus ja kinos kolmandat aastat järjest ning Elisa sooviks on kaasa aidata kvaliteetse meelelahutuse populaarsuse tõstmisele. Tarbijale on täna elementaarne vaadata meelelahutust nutiseadmete ekraanidelt ning nagu eelneval aastal tegime üheskoos võimalikuks selle, et kvaliteetne filmikunst jõuaks lisaks kinolinale ka nutiseadmete ekraanidele. Samaselt teenuspõhine on Elisa koostöö Tehnikakõrgkooliga tarkade riiete projektiga. Toetame interneti lahendustega seda, et riiete valmistaja saaks olulist toote kasutusinfot riiete sisse paigutatud anduritelt. Pilooprojekti test oli edukas ja tehtud on ka edasised plaanid järgnevatks testideks.

Koostööd tegi Elisa aastal 2017 ka Ajujahi, Latitude 59 ja Garage 48-ga. Ajujahi suurtoetajaks on Elisa seetõttu, et soovime panustada innovaatiliste lahenduste arengusse. Ajujaht on Eesti suurim äriideede konkurss ning see on parim viis innovatsiooni võimestamiseks. Elisa panustab nii teadmiste põhiselt tiime mentordades kui ka auhinnafondi kujunemisse.

Elisa on asunud eestvedajaks uudsete tööviiside juurutamisel, võimaldades oma töötajatel teha asukohast sõltumatult kaugtööd, samuti lühema-ajalist tööd ning kutsudes ka teisi ettevõtteid Elisa positiivset eeskujuga järgima. Sellest tulenevalt teeb Elisa tihedat koostööd Targa Töö ühinguga, kellega koostöös edendame kaugtöötamist Eesti töökultuuris. Elisa näeb, et tänane tööturg on võtmas suunda, kus tööaja paindlikkus ja distantsilt töötamine pole enam pelgalt osa töötajate motivatsioonipaketist, vaid see on muutuva töömaailma reaalsus. Näeme, et töötajate ootuste kasvu ja tehnoloogia arenguga saab senist töötegemist olulisel määral paindlikumaks muuta.

Lisaks toetas Elisa aastal 2017 Storytek ärikiirendi programm, mis aitab kümne nädalaga rahvusvahelisele areenile jõuda ettevõtetel, mis tegelevad digitaalse meelelahutuse, intellektuaalomandi ja tehnoloogiaarendusega. Samas valdkonnas teeb Elisa koostöös Eesti edukaima startupi Erply-ga pakkudes lao- ja kassatarkvara, mis võimaldab hallata sisuliselt kõike alates arvemajandusest, laoseisudest, tellimustest kuni kliendibaaside, kliendikaartide ja kampaaniateni välja.

Spordis on Elisa toetanud juba neli aastat järjest korvpalliklubi BC Kalev/Cramot. Elisa eesmärgiks on siin aidata edendada Eesti korvpallikultuuri, edendada tippporti ning suurendada potentsiaalset mängijate järeikasvu. Samuti toetab Elisa paarismängu tenniseturniiri Elisa Open.

Personalijuhtimine

Meie kõige olulisem ressurss on personal. Elisa püsimine ja areng sõltub peamiselt just töötajate püüdlustest ja pühendumisest firma eesmärkidele.

Elisa personalipoliitika on osa ettevõtte strateegiast, millega tagatakse püstitatud eesmärkide saavutamine. Me lähtume Elisa missioonist, väärtustest, hoiakutest ja kvaliteedikäsiraamatust. Me mõistame, et head mainet on raske saavutada ja kerge kaotada. Me oleme usaldusväärne partner oma klientidele (sise- ja välisklientid).

Meie jaoks on oluline eetika, väärikus ja eluviisid. Oleme nii töö kui väljaspool tööaega firma väärtuste kandjad ning peame arvestama, et igaühe isiklik käitumine võib mõjutada Elisa usaldusväarsust.

Põhimõtted, millest lähtutakse inimressursi juhtimisel:

- Osalus - töötajaid peetakse partneriteks, nad osalevad nende tööd puudutavate otsuste langetamisel ja töötajaid julgustatakse andma oma panust teenuse ja töökorralduse parendamisse.
- Kommunikatsioon - Elisas on avatud organisatsioonisisene infovahetuse poliitika
- Juhtimisstiil - eeldatakse piisavalt demokraatlikku ja efektiivset juhtimisstiili, juhid on nähtavad ja kättesaadavad. Oluliseks peetakse juhi vastutust personalivalikul ja personali töörahulolu kindlustamisel. Rõhk on meeskonna- ja koostööl. Soositud on vastastikuse usalduse õhkkond ning uudsete tööviiside rakendamine (nt paindlik tööaeg ja kaugtöö), mis tagab töötajate kõrgema motiveerituse ja lojaalsuse.
- Hoolimine - langetades otsuseid, mis mõjutavad töötajate kindlustunnet ja rahulolu tööga, arvestame töötajaga, et tagada parimat töösooritust. Elisa tunneb end on võimaluste piires kohustatud aitama oma töötajaid, keda on tabanud õnnetus.
- Pidev areng ja koolitus - Soosime igati töötajate enesearengut ja koolitust. Enese pädevuse tagamist peame iga töötaja üheks esmaseks kohuseks.
- Sisemine eelistus - vabanevatele ametikohtadele püüame võimaluse korral leida täitja oma töötajate hulgast.

Elisas töötas 2017. aasta lõpu seisuga 673 inimest, aasta keskmine töötajate arv oli 586. Elisa arvestatud palkade suurus 2017. aastal oli 16,8 miljonit eurot (sh sotsiaalmaksud).

Riskijuhtimine

Riskijuhtimine on osa Elisa sisekontrolli süsteemist. Riskijuhtimise eesmärgiks on tagada, et kõik ettevõtte tegevust mõjutavad riskid on tuvastatud, maandamistegevused kirjeldatud ja nende riskide mõju ja realiseerumise tõenäosust jälgitakse regulaarselt. Riskid jagunevad 3 kategooriasse: strateegilised, operatiivsed ja finantsriskid.

Strateegiline ja operatiivne risk – telekommunikatsiooni turg on väga tiheda konkurentsiga ning seadusandja poolt hästi reguleeritud. Mõlemad aspektid mõjutavad oluliselt Elisa äritegevust.

Finantsrisk – suurimaks finantsriskiks on Elisa Eesti jaoks krediidirisk. Selle maandamiseks on välja töötatud krediidireeglid klientidele, mida peavad järgima kõik osakonnad. Krediidireeglite eesmärgiks on ennetada võlgnevuse teket ja reageerida võimalikult kiiresti võimalike võlgade tekkimise korral.

Ostueetika

Elisa Eesti järgib ostueetika koodeksit, mis põhineb Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsioonides, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) inimõiguste ülddeklaratsioonis, ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetes ning ÜRO lapse õiguste konventsioonis käsitletud rahvusvahelistel tööstandarditel. Lähemalt saab Elisa ostueetika koodeksiga tutvuda siin: <https://www.elisa.ee/et/elisast/organisatsioonist/ostueetika-koodeks>

Nõukogu ja juhatus

Elisa Eesti AS-i nõukogu koosseisu kuuluvad Asko Tapio Käänsälä (nõukogu esimees), Henri Petteri Korpi, Timo-Matti Katajisto ja Jorma Johannes Niemelä, Vesa-Pekka Rainer Nikula.

Elisa Eesti AS-i juhatusse kuuluvad Sami Jussi Petteri Seppänen (juhatuse esimees ja tegevdirektor), Andrus Hiiepuu, Jüri Teemant, Kaija Teemägi, Merike Mumme ja Toomas Polli.

Auditikomitee

Vastavalt Auditortgevuse seaduse §13-le on Elisa Eesti AS avaliku huvi üksus, mis tähendab, et Elisa Eesti AS-il lasub auditikomitee moodustamise kohustus. Elisa Eesti AS ei ole moodustanud eraldi auditikomiteed vaid toetub emaettevõttele, kelle auditikomitee teostab järelevalvet ka Elisa Eesti AS-i üle.

Nägemus aastast 2018

Elisa Eesti eesmärgiks on pakkuda turul parimat ja kvaliteetseimat teenust ning seeläbi saada turul esimeseks telekommunikatsiooni- ja meelelahutusteenuste pakkujaks. Kvaliteedi tõstmise kavale annab kinnitust Elisa rekordiline panustus leviarendustesse. Ettevõtte fookuses on 4G LTE leviala tihendamise ja mõningane katvuse laiendamine ning samuti juba ka 5G tehnoloogiate leviku inimesteni toomine.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	53 929	97 546	2
Nõuded ja ettemaksud	54 993	51 077	3
Varud	6 429	5 270	6
Kokku käibevarad	115 351	153 893	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	96	96	
Nõuded ja ettemaksud	87 961	30 514	3
Materiaalsed põhivarad	33 280	30 007	7
Immateriaalsed põhivarad	12 865	6 923	8
Kokku põhivarad	134 202	67 540	
Kokku varad	249 553	221 433	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	11 941	9 323	9
Kokku lühiajalised kohustised	11 941	9 323	
Kokku kohustised	11 941	9 323	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	256	256	11
Ülekurss	528	528	
Kohustuslik reservkapital	26	26	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	211 300	185 540	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 502	25 760	
Kokku omakapital	237 612	212 110	
Kokku kohustised ja omakapital	249 553	221 433	

Kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Müügitulu	103 616	99 333	12
Muud äritulud	108	50	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-47 405	-44 913	13
Mitmesugused tegevuskulud	-7 337	-7 512	14
Tööjõukulud	-16 792	-15 110	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-11 528	-10 331	
Muud ärikulud	18	-3	
Ärikasum (kahjum)	20 680	21 514	
Intressitulud	4 822	4 246	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	25 502	25 760	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 502	25 760	

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	20 680	21 514	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	11 528	10 332	
Kokku korrigeerimised	11 528	10 332	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-4 540	-2 734	3
Varude muutus	-1 160	1 209	6
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	2 618	362	9
Laekunud intressid	4 822	4 243	
Kokku rahavood äritegevusest	33 948	34 926	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-20 742	-11 131	
Antud laenud	-82 823	0	18
Antud laenude tagasimaksed	26 000	26 000	18
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-77 565	14 869	
Kokku rahavood	-43 617	49 795	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	97 546	47 751	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-43 617	49 795	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	53 929	97 546	2

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2015	256	528	26	185 540	186 350
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	256	528	26	185 540	186 350
Aruandeaasta kasum (kahjum)				25 760	25 760
31.12.2016	256	528	26	211 300	212 110
Aruandeaasta kasum (kahjum)				25 502	25 502
31.12.2017	256	528	26	236 802	237 612

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Elisa Eesti AS 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvahelisel tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Elisa Eesti AS kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiaruande skeemi nr.1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Finantsvarad- ja kohustused

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvarad ja -kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustuse eest makstava või saadava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused ning mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse aruandekuupäeval ümber Eurodesse ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Finantsinvesteeringud

Sidusettevõtete aktsiad ning osad on bilansis kajastatud pikaajaliste finantsinvesteeringutena.

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle omatakse olulist mõju. Olulist mõju eeldatakse juhul, kui investorettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 20% sidusettevõtte hääleõigusega aktsiatest või osakapitalist.

Investeeringud sidusettevõttesse on bilansis kajastatud soetusmaksumuse meetodil. Omandatud osaluse soetusmaksumuseks loetakse omandamisel makstud tasu õiglast väärtust ning omandamisega otseselt seotud väljaminekuid.

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata investeeringute väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad investeeringute väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test sarnaselt materiaalse põhivaraga. Kui selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest väärtusest, hinnatakse investeering alla tema kaetavale väärtusele.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse ostjate laekumata arvete laekumise tõenäosust kogumina. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 90 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja.

Ebatõenäoliselt laekuvate nõudete allahindlus on kajastatud üldhalduskuludes. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Varud

Varud on algselt võetud arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude soetusmaksumuse arvestamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.

Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 320 eurot. Erandina käsitletakse renditelefone, mis võetakse põhivarasse arvele maksumusega alates 64 eurot.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Juhul kui materiaalse põhivara kaetav väärtus (so kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Põhivara parendusväljaminekud, mis suurendavad põhivara tööjõudlust üle algselt arvatud taseme ja tõenäoliselt osalevad lisanduvate tulude tekkimisel tulevikus, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Kulutused, mis tehakse eesmärgiga tagada ning säilitada varaobjektilt tulevikus saadavat tulu, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt lähtudes eeldatavatest varade kasulikest eluigadest.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, siis on need komponendid võetud raamatupidamises arvele eraldi varadena ja neile on määratud eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende tegelikule kasulikele elueale. Põhivarade kulum on kasumiaruandes esitatud real „Müüdüd kaupade ja teenuste kulu”. Maad ei amortiseerita.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest.

Immateriaalne põhivara (v.a 3G ja 4G litsents) amortiseeritakse lineaarsel meetodil kuni 5 aasta jooksul. 3G ja 4G litsentsi amortiseerimist alustatakse uue tehnilise mobiilsidevõrgu kasutuselevõtmisel ja amortiseeritakse litsentsi kehtivusperioodil.

Vara väärtuse langus

Igal aruandekuupäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest väärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinad ja seadmed	2-10
Ehitised ja rajatised	25
Arvutitarkvara	5

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle ettevõttele. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Ettevõtte kui rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kasumiaruandes perioodikuluna.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõttel on enne aruandekuupäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljaminekuna on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal aruandekuupäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdiseväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Informatsioon oluliste tingimuslike kohustuste kohta avalikustatakse aruande lisades.

Sihtfinantseerimine

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui:

- (a) sihtfinantseerimise laekumine on praktiliselt kindel; ja
- (b) sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena.

Sihtfinantseerimisega kaasnevaid tingimusi ei loeta sisuliseks, kui nende täitmisega kaasnevad kulutused on minimaalsed ning risk, et neid ei täideta, on praktiliselt olematu.

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse kasumiaruandes „Muu äritulu“ kirjel ja on avalikustatud lisas 18.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Maksustamine

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksa Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumilt. Iga-aastase kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu kasumi jaotamisel dividendidena. Sarnastel alustel maksustatakse kingitused, annetused, vastuvõtukulud, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksed ning siirdehinna korrigeerimised. Kehtiv maksimumäär on 20/80 väljamakstud netodividendist. Kuna tulumaksu tasutakse üksnes jaotatud kasumilt kassapõhiselt, ei teki ajutisi erinevusi maksustamisväärtuste ning varade ja kohustuste bilansilise jääkväärtuse vahel, mis võiksid põhjustada edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide reaalsele väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb vaba omakapitali dividendidena välja-maksmisega, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, lisas 17.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud Elisa Eesti AS-ga (edaspidi ettevõtte) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

* Isik või selle isiku lähedane pereliige (st pereliige, kelle puhul võib eeldada olulise mõju olemasolu, näiteks abikaasa, elukaaslane või laps)

on seotud ettevõttega, kui see isik:

- (a) on aruandva ettevõtte või selle emaettevõtte juhtkonna liige (st isik, kellel on volitused ettevõtte tegevuse kavandamiseks, juhtimiseks ja kontrollimiseks otseselt või kaudselt, ning kes kannab selle eest vastutust); või
 (b) omab valitsevat või olulist mõju ettevõtte üle (näiteks läbi aktsiasosaluse).

* Ettevõtte on seotud teise ettevõttega, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:

- (a) ettevõtte ja aruandev ettevõtte on ühise valitseva mõju all (st nad on kas sama kontserni liikmed või samal isikul on nende üle valitsev mõju (või selle isiku lähedasel pereliikmel));
 (b) üks ettevõtte on kolmanda osapoole (kelleks võib olla nii ettevõtte kui isik) valitseva mõju all olev ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoole (juhul kui kolmandaks osapooleks on isik, siis selle isiku või tema lähedase pereliikme) olulise mõju all olev ettevõtte;
 (c) ettevõtte omab aruandva ettevõtte üle valitsevat või olulist mõju;
 (d) ettevõtte on aruandva ettevõtte valitseva või olulise mõju all;
 (e) ettevõtted, mille üle punkti 52 alapunktis (a) määratletud isikud (või nende lähedased pereliikmed) omavad valitsevat või olulist mõju;
 (f) ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad valitsevat või olulist mõju aruandva ettevõtte üle.

Võimalike seotud osapoolte vaheliste suhete tuvastamisel peab arvesse võtma suhte sisu, mitte ainult selle õiguslikku vormi.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	96	64
Raha teel	38	21
Arvelduskontod	2 898	5 052
Kontsernikonto	50 897	92 409
Kokku raha	53 929	97 546

Kontsernikonto aastane intressimäär on 3,236%.

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	31 141	26 003	5 138	0	4
Ostjatelt laekumata arved	32 146	27 008	5 138	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 005	-1 005	0	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 293	1 293	0	0	
Muud nõuded	108 867	26 044	82 823	0	5
Laenu nõuded	108 823	26 000	82 823	0	
Intressinõuded	44	44	0	0	
Ettemaksed	1 653	1 653	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 653	1 653	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	142 954	54 993	87 961	0	

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	27 984	23 470	4 514	0	4
Ostjatelt laekumata arved	28 834	24 320	4 514	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-850	-850	0	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	379	379	0	0	
Muud nõuded	52 059	26 059	26 000	0	5
Laenu nõuded	52 000	26 000	26 000	0	
Intressinõuded	59	59	0	0	
Ettemaksed	1 169	1 169	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 169	1 169	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	81 591	51 077	30 514	0	

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	32 146	28 834	3
Ostjatelt laekumata arved	32 146	28 834	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-1 005	-850	
Kokku nõuded ostjate vastu	31 141	27 984	

Lisa 5 Muud nõuded

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laenunõuded	108 823	26 000	82 823	0			
Laen emaettevõttele	26 000	26 000	0	0	2,75%	EUR	16.12.2018
Laen grupiettevõttele	82 823	0	82 823	0	3,25%	EUR	31.12.2022
Intressinõuded	44	44	0	0			
Intressinõue emaettevõttele	29	29	0	0			
Intressinõue grupiettevõttele	15	15	0	0			
Kokku muud nõuded	108 867	26 044	82 823	0			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Laenunõuded	52 000	26 000	26 000	0			
Laen emaettevõttele	52 000	26 000	26 000	0	2,75%	EUR	16.12.2018
Intressinõuded	59	59	0	0			
Intressinõue emaettevõttele	59	59	0	0			
Kokku muud nõuded	52 059	26 059	26 000	0			

Lisa 6 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Müügiks ostetud kaubad	6 429	5 270
Kokku varud	6 429	5 270

2017.a. teostati varude mahakandmisi ja allahindlusi summas 251,6 tuhat EUR-i(2016: 197,6 tuhat EUR).

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

									Kokku
	Maa	Ehitised			Masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed		Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2016									
Soetusmaksumus	455	11 754	2 165	98 458	100 623	1 507	59	1 566	114 398
Akumuleeritud kulum	0	-6 119	-1 525	-76 747	-78 272	0	0	0	-84 391
Jääkmaksumus	455	5 635	640	21 711	22 351	1 507	59	1 566	30 007
Ostud ja parendused	0	4	221	7 016	7 237	4 985	0	4 985	12 226
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		4				0	0	0	4
Muud ostud ja parendused			221	7 016	7 237	4 985	0	4 985	12 222
Amortisatsioonikulu	0	-421	-324	-8 087	-8 411	0		0	-8 832
Ümberliigitamised	0	3	0	5 326	5 326	-5 270	-59	-5 329	0
Ümberliigitamised ettemaksetest	0	0	0	59	59	0	-59	-59	
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest	0	3	0	5 267	5 267	-5 270	0	-5 270	0
Muud muutused	0	0	0	-121	-121	0	0	0	-121
31.12.2017									
Soetusmaksumus	455	11 761	2 238	97 012	99 250	1 222	0	1 222	112 688
Akumuleeritud kulum	0	-6 540	-1 701	-71 167	-72 868	0	0	0	-79 408
Jääkmaksumus	455	5 221	537	25 845	26 382	1 222	0	1 222	33 280

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2017 oli 50 855 tuhat eurot (2016: 58 240 tuhat eurot).

2017.aastal kanti maha põhivara jääkväärtuses 121 tuhat eurot, soetusmaksumuses 13 937 tuhat eurot (2016:jääkväärtuses 82 tuhat eurot, soetusmaksumuses 8 885 tuhat eurot).

Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

			Kokku
	Arvutitarkvara	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	
31.12.2016			
Soetusmaksumus	12 152	10 248	22 400
Akumuleeritud kulum	-8 758	-6 719	-15 477
Jääkmaksumus	3 394	3 529	6 923
Ostud ja parendused	2 638	5 818	8 456
Amortisatsioonikulu	-1 962	-547	-2 509
Muud muutused	-5	0	-5
31.12.2017			
Soetusmaksumus	13 463	16 066	29 529
Akumuleeritud kulum	-9 398	-7 266	-16 664
Jääkmaksumus	4 065	8 800	12 865

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevate tarkvara arenduste ja litsentside soetusmaksumus seisuga 31.12.2017 oli 11 783 tuhat eurot (2016: 11 091 tuhat eurot).

2017.a kanti maha varad jääkväärtusega 5 tuhat eurot, soetusmaksumusega 1 326 tuhat eurot (2016:jääkväärtusega 22 tuhat eurot, soetusmaksumusega 1 130 tuhat eurot).

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	7 219	7 219	0	0	
Võlad töövõtjatele	1 521	1 521	0	0	
Maksuvõlad	1 902	1 902	0	0	10
Saadud ettemaksed	1 299	1 299	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	584	584	0	0	
Muud saadud ettemaksed	715	715	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	11 941	11 941	0	0	

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	6 086	6 086	0	0	
Võlad töövõtjatele	1 273	1 273	0	0	
Maksuvõlad	1 416	1 416	0	0	10
Saadud ettemaksed	548	548	0	0	
Tulevaste perioodide tulud	548	548	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	9 323	9 323	0	0	

Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	1 272	0	891
Üksikisiku tulumaks	0	187	0	160
Erisoodustuse tulumaks	0	17	0	10
Sotsiaalmaks	0	379	0	314
Kohustuslik kogumispension	0	22	0	19
Töötuskindlustusmaksed	0	25	0	22
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	1 902	0	1 416

Lisa 11 Aktsiakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Aktsiakapital	256	256
Aktsiate arv (tk)	40 001	40 001
Aktsiate nimiväärtus	6.40	6.40

Lisa 12 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Soome	3 776	4 739
Eesti	98 310	92 834
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	976	1 053
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	103 062	98 626
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	554	707
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	554	707
Kokku müügitulu	103 616	99 333
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Mobiilsideteenuste osutamine(61201)	72 298	67 753
Muu traatsideteenuste osutamine(61109)	4 327	7 613
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük(47421)	26 991	23 967
Kokku müügitulu	103 616	99 333

Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	26 991	22 198
Müügi eesmärgil ostetud teenused	10 213	10 944
Üür ja rent	1 911	1 944
Ostetud kaubad ja teenused emattevõttelt	2 257	2 114
Muud	6 033	7 713
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	47 405	44 913

Lisa 14 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	1 441	1 405
Energia	109	106
Elektrienergia	109	106
Mitmesugused bürookulud	416	398
Lähetuskulud	284	211
Koolituskulud	189	178
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	145	515
Turunduskulud	1 541	1 725
Ostetud kaubad ja teenused emattevõttelt	108	80
Muud	3 104	2 894
Kokku mitmesugused tegevuskulud	7 337	7 512

Lisa 15 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	12 505	11 248
Sotsiaalmaksud	4 287	3 863
Kokku tööjõukulud	16 792	15 111
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	586	558
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	617	579
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	8	10

Lisa 16 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2017	2016
Kasutusrenditulu	246	330

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	3 353	3 349

Sõlmitud kasutusrendilepingud ei sisalda tingimuslike rendimakseid. Üldjuhul on lepingud pikendatavad kuid väljaostuvõimalus puudub.

Lisa 17 Tingimuslikud kohustised ja varad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	177 602	169 040
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	59 201	42 260
Kokku tingimuslikud kohustised	236 803	211 300

Lisa 18 Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Vabariigi Valitsus	0	50	-50	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	50	-50	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	50	-50	0
	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Vabariigi Valitsus	0	100	-100	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	100	-100	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	100	-100	0

Saadud sihtfinantseerimine ei ole seotud tingimuslike kohustustega.

Lisa 19 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus	Elisa Oyj
Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud	Soome
Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja	Elisa
Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud	Soome

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017		31.12.2016	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Emaettevõtja	26 303	1 203	52 437	231
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	83 857	78	0	0

2017	Antud laenud
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	
Starman AS	82 823

2016	Antud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Emaettevõtja				
Elisa Oyj	26 000	2,75%	EUR	16.12.2018

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Emaettevõtja	2 365	3 569	2 194	4 476
Sidusettevõtjad	540	0	442	0
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad	52	1 402	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	85	0	55	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2017	2016
Arvestatud tasu	1 567	1 536

Tegevjuhtkonnaks loetakse juhatuse liikmed ja valdkondade juhid.

Müügid emaettevõttele moodustasid 2017.a. ja 2016.a. 100%-liselt teenused.

Ostud emaettevõtelt jagunevad:

2017.a.	2016.a.
Teenused: 2100 tuhat eurot	Teenused: 1915 tuhat eurot
Kaubad: 265 tuhat eurot	Kaubad: 279 tuhat eurot

Nõuded emaettevõttele jagunevad:

2017.a.	2016.a.
Laen 26000 tuhat eurot	Laen 52000 tuhat eurot
Muud nõuded 303 tuhat eurot	Muud nõuded 437 tuhat eurot

2017.a. arvestati ja saadi emaettevõttele antud laenult intresse summas 1401 tuhat eurot (2016: 2116 tuhat eurot).

Elisa Eesti AS-i kontsernikontol oleva raha jääk oli 31.12.2017.a. seisuga 50 897 tuhat eurot (2016: 92 409 tuhat eurot).

Kontsernikonto intressimäär oli 3,236% aastas.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 20.06.2018

Elisa Eesti AS (registrikood: 10178070) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MERIKE MUMME	Juhatuse liige	20.06.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Elisa Eesti AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Elisa Eesti AS (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2017, kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 7 kuni 24 esitatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Teostasime oma auditi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meile nende standarditega pandud kohustusi on täiendavalt kirjeldatud käesoleva aruande alalõigus „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise aruande auditile kohalduvate eetikanouetega ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt neile nõuetele. Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei sisalda raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruanne.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas ettevõtte suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb ettevõtte likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel.

Lisaks:

- teeme kindlaks raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või vääresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeauditori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et ettevõtte ei jätkaks oma tegevust;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil.

Vahetame informatsiooni nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, muuhulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute, kaasa arvatud auditi käigus tuvastatud märkimisväärsete sisekontrolli puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/

Indrek Alliksaar

Vandeauditori number 446

KPMG Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 17

Narva mnt 5, Tallinn, Harju maakond, 10117

21.06.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Elisa Eesti AS (registrikood: 10178070) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK ALLIKSAAR	Vandeaudiitor	21.06.2018

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	211 300
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 502
Kokku	236 802
Jaotamine	
2017.a. kasum kantakse jaotamata kasumi arvele	25 502
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	211 300
Kokku	236 802

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mobiilsideteenus	61201	72298000	69.77%	Jah
Telekommunikatsiooniseadmete jaemüük	47421	26991000	26.05%	Ei
Muu traatsideteenuse osutamine	61109	4327000	4.18%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6811963
Faks	+372 6811961
E-posti aadress	elisa@elisa.ee
Veebilehe aadress	www.elisa.ee